

"සදාතනික සුවය"

(පළමු පියවර)

බදුල්ලේ සුසීම රතන හිමි

ඉසිපතන ආරණ්‍ය සේනාසනය
ධර්මරාජ මාවත,
මහනුවර.

2553
2009

හැඳින්වීම

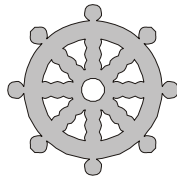
මේ සසර පැවැත්ම හරියට වට රවුමක දිවීමක් වගේ. මේ දිවීමේ පසු බිම අවිද්‍යාවයි. පෙළැඹුම තන්තාවයි. ජවය සංසාරයයි. ප්‍රතිඵලය හැඬීම්, තැවීම්, ශෝකවීම් නැමැති හතියයි.

තිලෝගුරු බුදුපියාණන් අපට පෙන්වා දුන්නේ අවිද්‍යාව නැතිකල වී සදාකාලික සුවය ලබාදෙන, වී සදාකාලික නිවීම ලබාදෙන ලොවීතුරු සැනසුම් සුවයයි. මෙයට බුදුරජාණන් වහන්සේ යම් කිසි ක්‍රියා පිළිවෙලකුත් පෙන්වා දෙන්නට යෙදුනා. එනම් දාන, ශීල, භාවනා වශයෙනි. දානය යනු දීමයි. දීම, පරිත්‍යාගය, අතහැරීම, තණ්හාව කෞශල්‍ය කිරීමට ඇති ප්‍රධානතම ක්‍රම වේදයයි. තමන් හිතර පරිහරණය කරන දේවල් පරිත්‍යාග කිරීම ආමිස දාන වශයෙනුත් කෙනෙකුගේ චිත්ත සන්තානයන්හි ඇති වී තිබෙන භය සන්ත්‍රාසයන් දුරුකිරීම, මරණයට කැප වී සිටින, සිරකර ගෙන සිටින සතුන් නිදහස් කිරීම අභය දානය වශයෙන්, “සම්බදානං ධම්මදානං ජිනාති” යනුවෙන් ධර්මයේ සඳහන් වන පරිදි ධර්මය දේශනා කිරීම, ධර්ම ග්‍රන්ථ ලියවා මුද්‍රණයකර බෙදා හැරීම ධර්ම දානය වශයෙනුත් දැකිවිය හැක.

වී වගේම ආමිස දාන අතරින් උතුම්ම දානය බවට පත්වෙන්නේ කඩින දානයයි. මෙන්න මේ කඩින පිංකම් මුල්කරගත්, වලල්ගොඩ වන්දුරතන අපගේ ගුරු පියාණන්ගේ ශිෂ්‍ය රත්නයක් වන බදුල්ලේ සුරියරතන ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේ විසින් දේශනා කරන ලද්දාවූ ධර්ම දේශනා මාලාව ඔබ සැමගේ හිත සුව පිණිස මෙසේ මේ කුඩා ධර්ම පුස්තකයෙන් ඉදිරිපත් කිරීමට උත්සාහ දැරුවෙමි.

මේ කුඩා ධර්ම පුස්තකය වළි දැක්වීමට සහය දුන් සියළුම දෙනාට මේ පුණ්‍ය කර්මය වතුරායඪී සත්‍යය අවබෝධය පිණිසම හේතු වේවා. !!!!

“සබ්බ ආනං ධම්ම ආනං ජීනාති”

මුදුණය කරලා මේ පොත දෙන්නට	පිනට
සහය වූ පිංචන් ඔබ	සැමට
සසරෙහි ඔබ සැමට නැණ බල වැඩි	වෙන්නට
මේ පින හේතු වේවා නිවනට	යන්නට

පොත මුදුණයට සහය වූ සැදැහැවතුන්

ඒ. එම්. බණ්ඩාර මණිකේ
ඇතුළු අලවතුගොඩ දායක පිරිස

අනිත් පොත් හා සසඳන විට මෙම පොත කාලීනව අඩු මිලකට සැපයිය හැක්කේ ධර්ම දාන කුශලයේ වටිනාකම අවබෝධ කරගත් සැහැදැහැතුන් නිසාය. මෙම මුදුණයෙන් ලැබෙන මුදල් විහාරයේ දියුණුවටත් මීලඟ පොත මුදුණය සඳහාත් උපයෝගී කරගනු ලැබේ. ඔබ සැමටත් මෙයට දායක විය හැක.

ପିନ୍ଧୁ

ଅଥ ଦୟର ଝିଢ଼ି ଲିଢ଼ି
ଢେଉଁ ଢ଼଼ା ଖିଖିଖି ପିଢ଼ିପିଢ଼ି
ଝରଢ଼ି କାଢ଼ି ଢ଼ିଢ଼ି ଝଢ଼ିଢ଼ି
ଝରଢ଼ି ଝଢ଼ି ଝିଢ଼ିଢ଼ି କାଢ଼ି ଝଢ଼ି
ଦୟରଢ଼ି ଝଢ଼ି
ପ୍ରଢ଼ିଢ଼ି ଝିଢ଼ିଢ଼ିଢ଼ିଢ଼ି
ଝଢ଼ିଢ଼ି ପା ଝଢ଼ିଢ଼ି

නමෝ තස්ස භගවතෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස

**“කිවිසෝ මනුස්ස පටිලාභො
කිවිසං මච්චාන ජීවිතං
කිවිසං සද්ධම්ම සවණං
කිවිසෝ බුද්ධානං උප්පාදෝ ති”**

ශුද්ධාචර්‍යා කාරුණීයා ගුණගරුකා සුපිංචතුහි

ඉමක් කොනක් නොපෙනෙන සසර ගමනක අතර මං වෙලා ඉන්න අහිංසක ලෝක සන්වයන්ගේ ජීවිත වලට චිකම සැපත, චිකම සැනසීම, පරම ශාන්තිය උදාකර දුන්නේ අප හැමදෙනාම සරණ ගිය බුදුරජාණන් වහන්සේයි. පිංචතුහි! බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ධර්මය අවබෝධ කර ගැනීමෙන් පමණයි අපේ ජීවිත වලට චිකම සැපත පරම ශාන්තිය ලැබීමට පුළුවන් වන්නේ. මේ ලෝකයේ අපේ ජීවිත වලට ශාන්තිය උදාකරන වෙන කිසිම ක්‍රමයක් නෑ. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ධර්මය අවබෝධ කර ගැනීමෙන් පමණයි ඒ සියළු දේවල් අපට ලැබෙන්නේ.

පිංචතුහි! භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේත් ධර්මය දේශනා කිරීමට මත්තෙන් යම් අවවාදයක්, අනුශාසනාවක් සිද්ද කරන්නට යැයි අනුදැන වදාරා තියෙනවා. මේ පිංචතුන් අඳුරන්ට ඕන ධර්මය ශ්‍රවණය තුල කුමක්ද විය යුත්තේ. අපට බුදු කෙනෙක්වත්, රහතන් වහන්සේ කෙනෙක්වත් වෙන වෙනම පිළිගන්ට විහේම නැත්නම් ඒ අයගේ වැරදි සොයන්නට විසේත් නැත්නම් ඒ අයගේ දකෂතා හොයන්නට විහේමත් නැතිනම් ඒ අයගේ ගුණ අගුණ නැත්නම් වර්ත ලක්ෂණ හොයන්න ධර්මය ශ්‍රවණය කරනවානම් විසින් තමන්ට ගුණයක් ලැබෙන්නේ නෑ.

ඒ නිසා කෙනෙක් ධර්මය ඇසිය යුත්තේ කුමක් සඳහාද යන කාරණාව මැනවින් අවධාරණයට ලක්කර ගන්න ඕන. අවබෝධයෙන් ධර්මය අසන්න ඕනෑ. මොකක්ද මේ අවබෝධය. තමන් යම්කිසි කෙනෙකුට ගරහන්න එහෙමත් නැත්නම් දේශකයානන් වහන්සේගේ ඒ දේශණා කරන්නාවූ ධර්මය හැර වෙනත් වූ එකම කාරණාවක් කෙරෙහි හෝ තවත් ආශාවක් ඇතිකර ගන්න. එහෙම නැත්නම් ඒ කෙනාගේ පවතින්නාවූ ශරීර ලක්ෂණ හෝ වෙනත් වූ කරුණු උදෙසා යම් වූ ආකාරයක අසතුටක් පත් කර ගැනීමට නෙමෙයි. තමන් ධර්ම ශ්‍රවණය සිද්ධ කල යුත්තේ ධර්ම ශ්‍රවණය සිද්ධ කිරීම තුල තියෙන්න ඕන යම් අධිෂ්ඨානයක්. මොකක්ද මම මෙන්න මේ දුන් දීමේ ආනිසංස ටිකක් ඉගෙන ගන්නවා, ඒ වගේම සිල් රැකීමට බණ භාවනා කිරීම වගේ ලොවිතුරා බුදු රජාණන් වහන්සේ මේ අපට නොපෙනෙන්නාවූ දිබ්බ චක්කු, දිබ්බ සෝත ආදී මහා ගුණයන්ගෙන් අවබෝධ කලාවූ මෙහි අපට නොපෙනෙන දිව්‍ය ලෝක, බ්‍රහ්ම ලෝක පිළිබඳව තමන් අවබෝධ ඇති කරගෙන ඒවා කෙරෙහි තමන් කුසල් උපදවා ගෙන දිව්‍ය ලෝක, බ්‍රහ්ම ලෝක වල වාසය සිදු කරගන්නට තමන් කුසල් වර්ධනය කිරීම සිදුකරන්නට, ඒවගේම කාමයන්ගේ ආදීනව අඳුරමින් මේ ලෝකයේ අනිත්‍ය ස්වභාවය තමන් මැනවින් අවබෝධ කර ගැනීමෙන් මේ සියල්ල අත් හරිමින් සදාකාලික සුවයට ඒ නිවන ලබා ගැනීම කියන ඕන් ඔය ආකාරයේ කාරණා කිහිපයක් මුල් කරගෙනයි තමන් ධර්ම ශ්‍රවණය සිදුකරන්නට ඕන. ඒ නිසා තමන් සිහිකර ගන්න මම මේ ධර්මය ශ්‍රවණය කරන්නේ මගේ මෙන්න මේ ආකාරයට ගුණ ධර්ම ටිකක් ඇති කරගන්න. බුදුරජාණන් වහන්සේ “සුනාට් ධාරේට් චාරාට් ධම්මේ” යැයි දෙසු පරිදි තමන් මේ අනුශාසනාවන් තුල යමක් තමන්ගේ සිත්හි ධාරණය කරගන්න වෙනවා. ඒ වගේම මං මෙන්න මේ කාරණය

මේ ආකාරයෙන්ම සිද්ධ කරනවා කියන අධිෂ්ඨානයට පත්වෙන්න වෙනවා. ඒක තමයි මේ හැසිරෙනවා කියන කාරණය “වරාථ” කියා බුදුරජාණන් වහන්සේ වැදෑරුවේ. මෙය අතිශයින්ම වැදගත් කාරණයක් බලන්න බුදුරජාණන් වහන්සේ තුළ තිබුණු සියළුම ගුණයන් පහලොස් වරණ ගුණයන් කියලා තිබුණා. මේ ගුණ පහලොවම හැසිරීම නිසා අවබෝධ කර ගත්ත ඒවා.

බුදු රජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන සමටය වඩා ගන්නවානම් සමාධිඥානය ඒ වගේ ඒ කියන ස්වභාවයෙන් අවබෝධ කලාවු තමන් පෙර විසූ කඳු පිලිබඳව (පුබ්බේ නිවාසානුස්සති) දැනගැනීම ආදී ගුණයන් ගිහි පැවිදි කාටත් ලබාගන්න පුළුවන්. හැබැයි හැසිරීමෙන්මයි, ඒ නිසා හැසිරෙන්න නම් හොඳින් ධාරණය කරගන්න ඕන. හොඳින් ධාරණය කර ගන්න නම් මැනවින් ධර්මය ශ්‍රවණය කළ යුතුයි. අන්න ඒ නිසා පිංවතුනි ! ඔය කියන කාරණය අවබෝධයෙන්මයි ධර්ම ශ්‍රවණයට යොමු විය යුත්තේ. විශේෂයෙන්ම මම යමක් ඉගෙන ගන්නවා, සිතේ ධාරණය කරගන්නවා, ඒ අනුව මම හැසිරෙන්න අධිෂ්ඨාන කරගන්නවා කියන ශක්තිය ඇති කරගෙන අපි ධර්ම ශ්‍රවණයට යොමු වෙමු.

පිංවතුනි ! මා ප්‍රථමයෙන්ම දේශනා කරන්නට යෙදුන ගාථාව ධම්ම පදයේ බුද්ධ වග්ගයට අයත් චිකක්. මේ ගාථාවෙන් දැක්වෙන්නේ දුර්ලභ වූ කාරණා හතරක් පිලිබඳවයි. මොනාද මේ දුර්ලභ වූ කාරණා හතර? “කිච්ඡො මනුස්ස පටිලාහො” මනුස්ස ආත්මභාවයක් ලබා ගැනීම ඉතා දුර්ලබයි. “කිච්ඡං මච්ඡාන ජීවිතං” මනුස්ස ආත්මභාවය පවත්වාගෙන යාම ඊට වඩා අමාරුයි. ඒ වගේම “කිච්ඡං සද්ධර්ම සවණං” මේ සද්ධර්මය ඇසීම ඊටත් වඩා දුර්ලභ කාරණාවක් වශයෙනුත් අවසාන වශයෙන් දක්වා ඇත්තේ “කිච්ඡො බුද්ධානං උප්පාදො”

බුදුවරුන්ගේ ඉපදීම ඉතාමත් දුර්ලභ බවයි.

චිතකොට මොනාද මේ දුර්ලභ කරුණු හතරක් වශයෙන් දක්වලා තියෙන්නේ “මනුෂ්‍ය ආත්මභාවයක් ලැබීම” එය නම් තියෙනවා නේද ? හැබැයි ගොඩක් දුර්ලභ කාරණාව ඊලඟට මනුෂ්‍ය ආත්මභාවයක් වශයෙන් ඕක පවත්වාගෙන යාම. ඒ ගැන ටිකක් හොයලා බලන්න වෙයි නේද ? මනුෂ්‍යයෙක් විදිනට පවත්වාගෙන යනවද කියලා. මනුෂ්‍යයෙක් වශයෙන් ඉපදුනාට මනුෂ්‍යයෙක් වශයෙන් ඉන්නවද දන්නෑනේ. ඒක අඳුරන්ට වෙනවා. මනුෂ්‍යයෙක් වශයෙන් ඉපදුනාට මනුෂ්‍යයෙක් වශයෙන් පවත්වාගෙන යාම දුර්ලභ කාරණයක් වශයෙන් බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන්නේ. ඊලඟට ශ්‍රී සද්දර්මය ශ්‍රවණය කිරීමත්, බුදුකෙනෙකුගේ උප්පත්තියත් ඉතා දුර්ලභ කරුණු වශයෙන් බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළේ.

හොඳයි පිංවතුනි ! මේ කරුණු හතර අපි වෙන වෙනම අරගෙන බලමු මොකක්ද පලවෙහි කාරණය බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන්නට යෙදුන මේ මනුෂ්‍ය ආත්ම භාවයක් ලබනවා කියන එක දුෂ්කර කාරණයක් බව. මේ පිංවතුන් අහලා ඇති බොහෝ ධර්ම දේශනාවලත් මේ මනුෂ්‍ය ආත්ම භාවය ලබනවා කියන එක කණ කැස්බෑවා විය සිදුරෙන් අහස බලනවා වගේ වැඩක්. බොහොම කාලාන්තරයකින් ලැබෙන ඉතා අපහසුවෙන් ලබාගත යුතු දෙයක්.

ඒත් ඉතිං බොහොම අපහසුවෙන් ලැබෙනවා කිව්වාට ඉපදෙන එක එහෙම අඩුවෙනවාද, මේ මනුෂ්‍ය ජන ගහනය එන්ඩි එන්ඩි වැඩි වෙනවා මිසක් අඩු වෙනවාද. චිතකොට ඇත්තක්ද බුදුහාමුදුරුවෝ වදාරලා තියෙන්නේ මනුෂ්‍ය ආත්මභාවයක් ලබා ගැනීම දුර්ලභයි කියලා.

හොඳයි ටිකක් අපි මේ ගැන හොයලා බලමු. මනුෂ්‍ය ආත්මභාවයක් ලැබෙන්න මොනවද කරලා තියෙන්න ඕන. මේ ලැබෙන මනුෂ්‍ය ආත්මභාවය නිවැරදිව තබාගන්නට මොනවද කරන්න ඕන කියන කාරණා. ඒ වගේම පිංචතුනි බුදු රජාණන් වහන්සේ මේ ගාථාව දේශනා කරන්නට යෙදුන හේතුව ගැනත් අපි ටිකක් හොයලා බලමු.

පිංචතුනි ! අප ගෞතම බුදුරජාණන් වහන්සේට පෙර බුදු වූ කාශ්‍යප බුදුරජාණන් වහන්සේගේ කාලයේ පරමායුෂ අවුරුදු 20000 ට වැඩියි. මේ කාලයේ කාශ්‍යප බුද්ධ ශාසනයේ පැවිදි වෙලා බෙහෝම සිල් රැකික දිවි ඇතිතෙක් ශාසනයේ පැවිදි වෙලා හිටිය හික්කුන් වහන්සේ නමක් හිටියා. මේ හික්කුන් වහන්සේ දවසක් යම් කාරණාවක් සඳහා ඔරුවකින් ගඟකින් එතෙර යාමේදී අත් වරදකින් ගහක තිබුණු කොළයක් කැඩුනා එයින් මේ හාමුදුරුවන්ට ඇති වූයේ සුළු ඇවතකි. (වරදකි)

මේ ඇවතින් මිදීම සඳහා කළයුතු ඇවැත් දෙසීම නොකළ හෙයින් අපවත්වන වෙලේ ඒ ඇවතින් නොමිදුණු බව සිහි විය. පසු තැවිල්ල හේතුවෙන්ම අපවත් වී ඔරුවක් පමණ වූ විශාල නාගරාජයෙක්ම ඉපදිණි. ඒ නාගරාජයා “චිරක පත්ත” නම් විය. ඉතින් මේ නාග රාජයාට පෙර ඒ රැකපු ශීලය හේතුවෙන් මහත්වූ ආනුභාව ඇත්තෙක් විය.

නමුත් මෙන්න මේ නාගයාට කාශ්‍යප බුද්ධ ශාසනය විනාශ වී ගිහින් නැවත බුදුකෙනෙක් ඉපදෙනතෙක් අර නාග ආත්මයෙන් මිදෙන්න බැරිවුනා. බුදුරජාණන් වහන්සේ මේ නාගයා මුල්කරගෙන තමයි මේ ගාථාව දේශනා කරන්නට යෙදුනේ.

ඊලඟට බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කලා නාගයාට බුදු කෙනෙකුගේ ධර්මය ශ්‍රවණය කරන්නත් ලැබුණා. ඒත් නාග

ගෝත්‍රයේ උප්පත්තිය ලැබූ හෙයින් කොතරම් සිල් රැක්කත් ධර්මය ශ්‍රවණය කලත් මනුෂ්‍ය උප්පත්තිය නොලබපු නිසා මාර්ග සත්‍ය අවබෝධ කරගෙන ඒ නිවන් දැකීමේ භාග්‍යය නැතිව යන බව.

මෙන්න මේ සිද්දිය හේතු කරගෙනමයි බුදුරජාණන් වහන්සේ අර දුර්ලභ කරුණු හතර දේශනා කරන්නට යෙදුනේ. බලන්න අවුරුදු 20000 ක් පැවිදි වෙලා ඉඳලත් අර වුනු සුළු වරදට පිලියම් නොගත්ත හෙයින් තිරිසන් ආත්ම භාවයෙන් මිදෙන්න බැරි වුණා.

මෙන්න මේ විදිහට කුමන හෝ අකුශලයක් හේතුවෙන් කෙනෙක් තිරිසන් ආදී ආත්ම වලට පත් උවහොත් ඒ ආත්මභාව වලින් මිදෙන්න තමන්ට බොහෝ කල් ඒ ආත්මය ගත කරන්න වෙනවා. ඒ කාලවල බොහෝ කුසල් කරගන්න ලැබුනොත් පමණයි තිරිසන් ආත්ම වලින් මිදෙන්න පුළුවන් වෙන්නේ.

ඒ වගේම පිංවතුනි දිව්‍ය ආත්මවල ගත කරන දෙවියන්ගේ ඒ විමාන වලින් ඒ ආත්ම වලින් චුත වෙලා නැවත මනුෂ්‍ය ආත්ම භාව ලබාගන්නවා කියන එකත් බොහෝ දුර්ලබයි. ඒ අයත් බොහෝ විට ප්‍රේත ලෝකවල තිරිසන් ලෝකවල තමයි උප්පත්තිය ලබන්නේ. මොකද හේතුව ඒ අයත් මේ සිල් රකින්නේ ගුණ ධර්ම පුරන්නේ මොන කාරණයටද යන්න කිසි අවබෝධයක් නැති නිසා.

තවත් අපිට මේ කාරණා ගැන හොඳ වැටහීමක් ලබාගන්න පුළුවන්. මේ මිහි පිටම තියෙන අපායක් තමයි තිරිසන් අපාය. මේ සතූන් මිනිස්සුන් ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් ගත්තාම කොතරම් අඩු ප්‍රමාණයක් ද මිනිසුන් හේද ? ඒ නිසා

මේ පිංවතුන් අඳුරගන්න ඕන හොඳින් අවබෝධකර ගන්න ඕන මනුෂ්‍ය ආත්මය ඉතා දුර්ලභව ලැබෙන උතුම් වූ සම්පතක් බව. ඒ වගේම මනුෂ්‍ය ආත්මයක් කියලා ලැබුණාට ඒ තුලත් තමන් පෙර කරන ලද්දාවූ කුශලන් හේතුවෙන් තමයි නිවැරදි අඟ පසඟ ආදී ශරීර අවයව පිහිටන්නේ.

හොඳයි ඊලඟට තවත් හොඳින් අඳුරගන්න කාරණාවක් තියෙනවා. මේ මනුෂ්‍ය ලෝක චිහෙම කියක් තියෙනවාද ? චිකයි හේද ! චිතකොට දිව්‍ය ලෝක කියයිද ? වාතුර් මහා රාජකය, තාවතිංසය, යාමය, තුසිතය, නිර්මාණ රතිය, පරනිර්මිත වශවර්තිය යනුවෙන් දිව්‍ය ලෝක හයක් තියෙනවා. චිතකොට බ්‍රහ්මපාරිසප්පය, බ්‍රහ්ම පුරෝහිතය, මහා බ්‍රහ්මය, පරිත්තාහය, අප්පමාණාහය, ආහස්සර පරිත්ත සුභය, අප්පමාහ සුභය, සුභකිණ්භය, වේහප්ඵලය, අසංඥ සත්ත්වය, ශුද්ධාවාසය, අවිහය, අතප්පය, සුදස්සය, සුදස්සිය, අකනිට්ඨය, යනුවෙන් රූපාවචර බ්‍රහ්ම ලෝක දහසයක්ද, ආකිඤ්ඤානඤ්ඤායතනය, විඤ්ඤාණඤ්ඤායතනය, ආකාසානඤ්ඤායතනය, හෙවසඤ්ඤා නාසඤ්ඤායතනය භූමිය යනුවෙන් අරූපාවචර බ්‍රහ්ම ලෝක හතරක් තියෙනවා.

ඒ වගේම පිංවතුන් ඉතා සියම් ධාතු වර්ගයකින් නිර්මාණය වූ නොයෙක් නොයෙක් ප්‍රමාණ අත්තාවූ නොයෙක් ආකාර දුක් අත්තාවූ ජේත කොට්ඨාස දොලහක් තියෙනවා. මේ ජේතයන් අතිශයින් කෘෂ වූ ඇට නහර මතුචී ඇති බඩේ සම පිට කටුවේ ඇලී ඇත්තාවූ ඉතා අප්‍රිය වූ ශරීර ඇත්තෝය. සාගින්න නිවෙන පමණට ආහාරද, පිපාසාව සංසිදෙන තරමට පැන්ද ඔවුන් නොලබයි. චිහෙන් අකුශලයේ බලයෙන් ඔවුන් බොහෝ කල් ජීවත් වෙයි. ඔවුන්ගෙන් ඇතැමෙක් කවදාවත් ආහාර පාන නොලබයි. ඇතැම්හු මනිසුන්ගේ සෙම් සොටු අසුචි ආහාරයට

ගනී. ඇතැම් හු මලකුණු ආහාරයට ගනී. ඇතැමෙක් තමන්ගේම ශරීරය හුරා කපී තවත් අය ඔවුන්ගේ වන පිළිකාවලින් ගලන ලේ හා සැරව ආහාරයට ගනී. මේ ආකාරයෙන් අන්ත දුකක් විඳිනා ජෛන ලෝක දොලහක් පවතී අසුර අපායන් ඔය ආකාරයෙන්ම පවතිනවා.

ඉතිං තිරිසන් අපාය බලන්න මිනිස් ඇසට නොපෙනෙනා ඉතා කුඩා සත්වයාගේ පටන් යොදුන් ගණනක් ඇති සත්වයන් දක්වා සිටින පා නැති පා ඇති නොයෙක් නොයෙක් ආකාරයේ තිරිසන් සතුන් මේ ලෝක ධාතුව තුල අනන්ත අප්‍රමාණව වෙසෙයි.

තවත් තියෙනවා නිරය කියලා එකකුත් මේ පිංචතුන් මේ කාරණය ගැන ටිකක් හොඳින් දැන ගන්න. මොකද වැඩිපුර සත්වයන් යන්නේ ඔය කියන නිරය කියන තැනට.

පිංචතුන් ! සංජීව, කාලසුත්‍ර, සංඝාත, රෝරව, මහා රෝරව, තාප, ප්‍රතාප, අවීචිය යනුවෙන් මහා නරක අටක් තියෙනවා. ඒ එක් එක් නරක වලට ඔසුපත් නරක යනුවෙන් කුඩා නරක දසය බැගින් පිහිටා තිබෙනවා. පිංචතුනි මේ ආකාරයෙන් අපායන් 136 ක් විතර පිහිටා තිබෙනවා. එතකොට ගොඩක් තැන් තියෙන්නේ කොහේද. දැන් වැඩිම මිනිස්සු ඉන්නේ කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ නිසා වැඩි ගෙවල් සංඛ්‍යාවක් කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටා තිබෙනවා. ආන්න ඒ වගේම වැඩියෙන් මිනිස්සු යන්නේ නිරයට නිසා එහෙ වැඩි වැඩියෙන් තැන් තියෙනවා.

එතකොට වැඩිපුර තියෙන්නේ නිරයවල් නේද ? ඒකට හේතුව නිරයෙම තමයි මේ සත්වයන් බහුතරයක් බොහෝ

කාලයක් ගත කරන්නේ. බෝධි සත්වයන්ට පවා මේ නිරයට යන්න වෙනවා. බෝධි සත්ව කාලවලත් මේකෙන් ගැලවෙන්න පුළුවන් කමක් නෑ. ඒ කියන්නේ කෙනෙකුට නිවරදි මාර්ග සත්‍ය අවබෝධ කරන තෙක් නිරයෙන් ගැලවෙන්න පුළුවන් කමක් ඇත්තේම නෑ.

ඔන්න ඔය කාරණය මැනවින් සිහිතබාගන්න මෙන්න මේ මනුස්ස ආත්මභාවය ලැබෙන්නේ බොහෝ කාලයකින්. මේ ලැබෙන මනුස්ස ආත්මයෙන් උපරිම ප්‍රයෝජන නොලබා සිටියොත් තමන්ට බොහෝ විට අර කියන ප්‍රේත, තිරිසන්, අසුර වගේ නිරා ගතවෙලා නැවත අනන්ත කාලයක් ගත කරන්න වෙනවා. මේ වගේ ආයුෂ බොහෝ වැඩියි. මනුෂ්‍ය ආත්මේ නම් අවුරුදු දැන් 60-70 ක් නමුත් මේ දුග්ගති ස්ථානවල ආයුෂ කල්ප ගණන්. එතකොට හිතන්න ඔය අපායගාමී උනොත් දුග්ගති ගාමී උනොත් සුග්ගති ස්ථානවල නැවත උප්පත්තියක් ලබනවා කියන එක ඉතාම දුර්ලබ එකක්. ඒ නිසා තමයි බුදුරජාණන් වහන්සේ වදාරන්නේ **“සබ්බ පාපස්ස අකරණං කුසලස්ස උපසම්පදා”** සියළු පාපයෙන් අකුසලයෙන් වලකින්න සියළු කුසල් වඩන්න යනුවෙන්.

ඉතිං බලන්න දැන් මේ ලැබුණු මනුෂ්‍ය ආත්මභාවය ඉතාම දුර්ලභව ලැබුණු එකක්. ඊලඟටත් බුදුරජාණන් වහන්සේ සඳහන් කලේ “කිච්ඡං මච්චානං ජීවිතං” මේ ලැබුණු මනුෂ්‍ය ආත්මභාවය පවත්වාගෙන යාම ඊට වඩා අමාරු කාර්යයක් බව. ඕන් ඔය කාරණය අපි ඊලඟ හඳුනාගන්න ඕන.

දැන් අපි ලබන මේ ජීවිතය පවත්වා ගෙන යාමේදී ආහාර ගන්න, බෙහෙත් ගන්න, රැකිරිකෂා කරන්න, ඉගෙන ගන්න, දරුවෝ හදන්න, වස්තුව රැකගන්න, අනන්ත වෙහෙසෙන්න

වෙනවා. ඒ විතරක්ද පොලු පාරවල්, කඩු පිහා පාරවල්. ඇනුම් බැනුම්, ලෙඩ රෝග හැදුනාම චිහෙන් අනන්ත වේදනා විඳින්න වෙනවා. අනන්ත ශෝක වෙන්න අඩන්න තැවෙන්න වෙනවා. බුදුරජාණන් වහන්සේත් එක් තැනක දී වදාරනවා “මහණෙනි ඔබත් මමත් මේ සංසාරයේ පියමනිද්දී අපේ හිස ගසා දාල විතරක් ගිය ලේ සතර මහා සාගරෙ තියෙන වතුර වලට වඩා වැඩියි කියලා.” ඒ වගේ ඇස් වලින් ගිය කදුළු මේ සතර මහා සාගරයේ ජලයට වඩා වැඩියි කියලා. ඒත් ඉතින් මේ මනුෂ්‍ය ආත්මභාවයේ ඉපදිලත් කොතරම් දුකක් වින්දත් මනුෂ්‍යයින් විදිහට මනසින් උසස් කියන ආකාරයට වැඩ සිදුකරනවාද කියලත් බලන්න වෙනවා.

ඉතිං කොහොමද මනුෂ්‍යයන් හැටියට උප්පත්තිය ලබපු අපි මනසින් උස් ආකාරයට වැඩ සිදුකරනවා ද කියලා අදුරන්හේ. මං මේ කරන වැඩේ හරි මේ වැඩේ වැරදි, මේක තමයි හරිම දේ කියලා ස්ථිරවම තීරණයකට තමන්ට එන්න පුළුවන්ද ඒක හොඳින් අදුරගන්න ඕන කාරණයක්.

මේ ලබාගත්තාවූ උතුම් මනුෂ්‍ය ආත්මයෙන් මනුෂ්‍යයෙක් වශයෙන් ගත කරනවාද හැද්ද කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ ඊළඟ පද දෙකේ විග්‍රහ කරල දෙනවා. කොහොමද ඒ තමන් මනුෂ්‍යයෙක් හැටියට උප්පත්තිය ලැබුවට ගත කරන්නා වූ ඒ මනුස්ස ජීවිතය නියමාකාරයෙන් පවත්වා ගැනීමට නම් තමන්ට නිවැරදි අනුශාසනා ශ්‍රවණය කරන්න සිද්ධ වෙනවා. මේ ලබාගත්තා වූ දුර්ලභ මනුෂ්‍ය ජීවිතය නියමාකාරයෙන් පවත්වා ගෙනයාමට නම් නිවැරදි අනුශාසනා ලැබිය යුතුම වෙනවා. ඊලඟට පෙන්වා දෙන කාරණය තමයි “කිවිජං සද්ධර්ම සවණං” ඒ වුනත් මේ නිවැරදි වූ අනුශාසනා මේ ශ්‍රී සද්ධර්මය ඇසීමට ලැබීම ඉතා දුර්ලභ කාරණයක්.

මේ පිංචතුන් දන්නවා ඇති දහම්සොඬ ජාතකයෙහි සඳහන් වන ඒ දහම්සොඬ රජපුරවෝ චික බණ පදයක් අහන්න තමන්ගේ දරුවෝ භාර්යාවන්, රට වැසියන්, තමාගේ ජීවිතය පවා අතහැරිය බව. බලන්න චික බණ පදයක් වත් අහන්න නොලැබෙන කාල පවතිනවා ඉතින් වැඩක් තියේද දුර්ලබව ලබන මනුෂ්‍ය ආත්මෙන්. මහසින් උසස් ආකාරයෙන් ජීවිත පවත්වාගෙන යන්න පුළුවන්ද අනුශාසනා නැතිව. ඒ නිසයි මනුෂ්‍ය ආත්මය නිවැරදිව ගතකරනවා කියන චිකත් දුර්ලභ කරුණක් වන්නේ. ඒ වගේම මේ ධර්මය ශ්‍රවණය කරන්න පුළුවන් බුද්දෝත්පාද කාලයක විතරයි. මේ පිංචතුන් දන්නවා ඇති බුදුවරුන් නැතිව කල්ප ගණන් පවතිනවා. ඒ නිසා තමයි මනුෂ්‍ය ආත්මයක් ලබා ගැනීම හරියාකාරයෙන් ඒ මනුෂ්‍ය ජීවිතය ගත කිරීම, සද්ධර්ම ශ්‍රවණය වගේම බුදුරජාණන් වහන්සේ කෙනෙකුගේ උප්පත්තිය දුර්ලභම දුර්ලභ කාරණා වශයෙන් දක්වන්නේ.

දැන් බලන්න පිංචතුන් කෙනෙක් යම් දෙයක් කරන්නේ තමන් හරි කියලා හිතාගෙන. තවකෙක් ඒක පෙන්වලා දෙනකන් වියා අදුරන්නේ නෑ මේක වැරදි මේක හරියි ද කාරණය. අන්න ඒක නිසා තමයි බුදුවරු මේ ලෝකයට පහළ වෙන්නේ පහළ වෙලා දේශනා කරන්නෙත් ඔන්න ඔය කියන කාරණයමයි.

පිංචතුන් මේ ලෝකයේ තියෙනවා යම් වෙනස් නොවන ධර්මතාවයක්. අන්න ඒ ධර්මතාවය තමන් හොඳින් අඳුනාගන්න ඕන. මොකද මේ ධර්මතාවෙන් වෙනස් වෙන්න කිසිම කෙනෙකුට හැකියාවක් නෑ. ඒ නිසා තමන් අවබෝධයෙන් ඒ ධර්මතාවයට අනුකූල වෙමින් වාසය කිරීම ආරම්භ කරන්න. අන්න ඒ කාරණය මුලින් ම දේශනා කරන්නේ මේ ලොවිතුරා සම්මා සම්බුදු බුදුරජාණන් වහන්සේ මේ ආකාරයෙන් වාසය කරන්න කියලා

තමන්ගේ ශ්‍රාවකයන්ට අනුශාසනා කරවා. ඒ අය තමයි මෙ මහා සංඝ රත්නය කියන්නේ. චිතකොට බුදුරජාණන් වහන්සේ සංඝ රත්නය හරහා තමයි හඳුනා දුන්නේ මේ ශ්‍රී සද්ධර්මය. ඒ ධර්මය තමයි අපි අර මුලින් සඳහන් කළ පරිදි දුර්ලභ කාරණයක් වශයෙන් සඳහන් කරන්නේ. මේ ධර්මය ශ්‍රවණය කරන තාක් මේ සද්ධර්මය අවබෝධ කරගන්නා තාක් මේ ලෝකයේ මිනිසුන් වාසය කරන්නේ ඒ අය කරන දේ හරි කියන මතය අනුව.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා **“සුස්සුතා ලහතේ පඤ්ඤා”** ශ්‍රවණය කිරීමෙන් තමන් මෙන්න මේ ආකාරයේ මැනවින් අසා දැන ගැනීම තුළින් ම තමයි මේ ප්‍රඥාව ලැබෙන්නේ. මෙන්න මේ මැනවින් මේ ලෝකය අවබෝධ කරන්නේ අහල තේරුම් ගත්තොත් පමණයි. ඒ කියන්නෙ කෙනෙකුට තනියෙන් තේරුම් ගන්න පුළුවන් ? පුළුවන් හැබැයි බුදුරජාණන් වහන්සේ කෙනෙකුට පමණයි. අනිත් හැම කෙනෙක්ම අහලයි තේරුම් ගන්නේ. ඔක්කොම සුත බුදුවරු.

ඉතිං පිංචතුවන් අසා දැනගෙන හැසිරෙන්නේ නම් මැනවින් ලැබුණු කණක්, ඇහැක්, නාසයක්, දිවක්, කයක්, මනසක් තියෙන්න ඕන හේද ? කෙනෙක් මන්දබුද්ධික නම් අන්ධයි නම්, ගොළයි නම්. බිහිරි වෙලා උප්පත්තිය ලබලා තියෙනවා නම් චිත්ත ඒ කෙනා මනුෂ්‍ය ආත්ම භාවයක් ලැබුවත් චියාට මැනවින් වැටෙන්නේ නැතිව යනවා. මොකද මේ අංග භාවිතා කරලා තමයි මේ ධර්මය නිවැරදිව ප්‍රත්‍යක්ෂව අවබෝධ කර ගැනීමේ වාසනාව ලැබෙන්නේ. ඒ නිසයි බුදු රජාණන් වහන්සේ පෙන්වා වදාරන්නේ තමන් ලබා ගත්තා වූ මේ දුර්ලභ මනුෂ්‍ය ආත්මයක් තියෙන්නත් ඕන. ඒ ලැබුනා වූ ආත්ම භාවය තුළ තමන්ට ධර්මය ශ්‍රවණය කරන්න භාග්‍යක් තියෙන්නත් ඕන. කාර්යය කරගත්තොත් තමයි තමන්ට ලැබුණ මනුෂ්‍ය ආත්ම

චිතකොට තමන් මොනා කරනවාද තමන්ට මොනවා වෙයිද තමන් දන්නෑ. ඔය විවිධ දේවල් ඉගෙන ගන්නවා ඒවා සම්බන්ධයෙන් රැකිරිකෂා ලැබෙයිද නැත්නම් වෙන මොනවා හරි කරන්න ලැබෙයිද, යන ඔය කාරණා මොකක්වත් තමන්ට අඳුරන්න බෑ. තමන් ඔය විදිහට වෙනෙසීම “උපායාස”, “බහු උපායාසා - බහු දුක්ඛා” ඕවා දුක් ගොවල් ඕවා වෙනුවෙන් ඔබලා වෙනෙසෙනවා විතරයි බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළේ.

හොඳයි අපි බලමු වයසක උදවියගෙන් අහලා කියන්න බලන්න පොඩි කාලේ ඉඳන් ඉගෙන ගන්නා, රැකි රකෂා කලා, විවාහක වුනා, දරුවන් හැදුවා, දරුවන්ට ඉගැන්වුවා, දරුවන්ගෙ දරුවොත් දැන් බලනවා ඉතින් දැන් ඔය චිකක්වත් තමන්ට ඕන විදිහට ඒ ආකාරයෙන් තියා ගන්න පුළුවන් උනාද, කියන්න පුළුවන්ද මෙන්න මේ ටික මගේ ලග තියෙනවා කියලා බෑ ! කිසිම කෙනෙකුට එහෙම කියන්න බෑ !

දැන් ප්‍රමයි මොකද කියන්නේ ? කරන්න කියන හින්දා කරන්නේ හේද ? ඉස්කෝලේ යන්න කියන හින්දා යනවා පාඩම් කරන්න කියන හින්දා පාඩම් කරනවා. ආන් ඕක තමයි ස්වඛාවය. කරන්න ඕන හින්දා ම තමයි කරන්නේ. හැබැයි කරන්නන් වාලේ කරන්නේ.

හොඳයි මෙහෙම හිතමු තමන් ඉපදුනදා පටන්ම අම්මා, තාත්තා වැඩි හිටියෝ කියන විදිහට කරනවා. ඊට ප්‍රසංසේ පාසල් යනකොට ගුරුවන්ට ඕන විදිහට හැදෙනවා. චිතකොට විභාග කරලා රැකියා කරන කාලේ නිලධාරීන්ට ඕන විදිහට ඔවුන් කියන විදිහට කරකර ඉන්නවා. චිතකොට තමන්ට ඕන විදිහට කලේ මොකක්ද. දැන් ඔය කියපු කාලවල් වල තමන්ට ඕන

විදිහට මේ විදිහට ඉන්නවා. මේ විදිහට ඉන්නවා කියලා කර ගත්ත දෙයක් නැත්නම් තමන් ජීවත් වෙලා තියෙන්නෙම අනුන්ට ඕන විදිහට.

අන්න ඒක තමයි බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කලේ **“උපායාස”** දුක් තමන් අඳුරන් නැති වුනාට ඕවා වෙහෙසිම් විතරයි. ඔය වෙහෙසිම් වල කිසි විටෙක කෙරවලක් නෑ. නැවත නැවත ඕවා කරන්න වෙනවාමයි. බලන්න තමන් දැන් ඔය ආකාරයෙන් දරුවෝ² හදනවා එතකින් ඉවරයි කියලා හිතාගෙන ඉන්නවා ඒත් නෑ. ඊලඟට හිදහස් වෙන්න කියලා විවාහ කර දෙනවා. හිදහසක් ලැබ්ලද නෑ දරුවන්ගෙ දරුවෝත් බලනවා ඒත් හිදහසක් නෑ මැරලා යනවා. මැරෙනොත් වියා හිදහස් වෙන්නෑ. ඔය තව කොහේ හරි ඉපදිලා ආයේ අර මුලින් කියපුවා මුල ඉඳලාම කර කර ඉන්නවා. පිංවතුනේ ! මේ ලෝක ධාතුව තුල ඔය වගේ ස්වභාවයක්මයි පවතින්නේ. මෙන්න මේ නිසා තමයි බුදුරජාණන් වහන්සේ ඕවාට උපායාස කියලා හැඳින්වුවේ.

පිංවතුනේ ! මෙන්න මේ තමන්ට ජීවත් වීමේදී පවතින්නාවූ ගැටළු, ඔය අනන්ත දුක්වලින් බේරෙන්න ලෙහෙසියෙන් පුළුවන් කමක් ලැබෙන්නේ නෑ. මෙයින් බේරෙන්න, මේ අනන්ත දුකින් සදාතනිකව හිදහස් වුනොත් හිදහස් වෙන්න ලැබෙන්නේ, ඇයි මෙය මෙහෙම වුනේ. ඇයි මේක මෙහෙම සිද්ද වෙන්නේ කියලා අඳුර ගත්ත කෙනාට පමණයි.

පිංවතුනේ ලොවිතුරා සම්මා සම්බුදු භාමුදුරුවෝ කෙනෙක් පහළ වෙලා දේශනා කරන්නේ මේක මොකක්ද, මේක මෙහෙම වෙන්නේ ඇයි මේක නැති කරන්නේ කොහොමද මේක නැතිකිරීමේදී ගමන් කරන පිලිවෙලයි.

පිංචතුවේ ! බොහෝ දෙනෙක් කියන කාරණයක් තමයි මේ අනන්ත දුක්කිත කෙලවරක් නැති මේ ජීවිත ගතකරමින් මේ උපේක්ෂාවකට පෙරලා ගනිමින් මේවා කෙලවර දුකක් උනොත් මේවා අපි කරන්නම ඕනනේ. මේවා අපේ කරුමෙ නේ. මේක බෞද්ධයෝ විතරක් නෙමෙයි මේ ලෝකයේ සිටින බෞද්ධ, අබෞද්ධ සියළු දෙනාගේ පොදු වචනයක්. එහෙම දෙයක් බුදුහාමුදුරුවෝ වදාරලා නෑ ! අවබෝධයෙන් මේ ගමනක් යන්න ඕන මේ කියන්නේ ඔක්කෝටම ඔක්කෝම අතහැරලා දාලා මහණ වෙන්න කියන කාරණය නෙමෙයි. තමන් අඳුනාගන්න ඕන තමන්ට මෙහෙම සිද්ද උනේ ඇයි. ඇයි මේ දුකකින් සංසාරේ හඬාවලපෙමින්, ශෝක වෙමින් ගමන් කරන්නේ කියලා.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකලේ මෙන්න මේ යථාර්තය අඳුනන්නේ නැති නිසා තමයි මේකට හේතුව. ඒ වගේම බුදුරජාණන් වහන්සේ පෙන්වා දෙනවා උපන් කාටත් පොදු වූ කරුණු හතරක් තමන් මොන ආත්ම භාවයක උප්පත්තිය ලැබුවත් මේ කරුණු හතර පොදු බවත් දේශනා කලා.

ජාති, ජරා, ව්‍යධි, මරණ යනුවෙන් බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කලේ ඊ පොදු වූ කාරණා හතරයි. ඒකාන්තයෙන්ම උප්පත්තිය ලබපු තමන් ලෙඩ වෙනවා. දිරිමට පත්වෙනවා, වයසට යාම අවසානයේදී මරණයට පත්වීම සිද්ද වෙනවා, මේ කාරණා හතරෙන් ගැලවෙන්න පුළුවන් කෙනෙක් දිව්‍ය ලෝකවල, බ්‍රහ්ම ලෝකවල, සක්‍රලෝකවල, මනුෂ්‍ය ලෝකයේ අපාය වලවත් ඉන්නවාද ? නෑ ! මේ ලෝකයේ උපන් කාටත් ඔය ටික වෙනවාමයි. එතකොට තමන් ආදරයෙන් හදුන දරුවන් ලෙඩ වෙනවාමයි. දිරන එක වයසට යන එක මැරෙන එකට තමන් කැමතිද ? නෑ ! තමන්ට කවදාවත් පුළුවන්ද දැරුවන් ඒ ලෙඩවෙන, දිරන, වයසට යන එක, මැරෙන එකෙන් ගලවා

ගන්න බෑ. දරුවන්ට පුළුවන්ද අම්මා, තාත්තා ඔය හතරින් බේරා ගන්න. ඕකෙන් මිඳෙන්න ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේටවත් බැර වුනා.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා මම මේවා මෙහෙම කියන්නේ මම මේවා තුල හැසිරීමෙන් මම සාරා සංඛ්‍ය කල්ප ලක්ෂයක් පෙරැමි පුරා නොයෙක් ආත්ම භාවයන්වල සැරසරමින් එම ආත්මභාවය තුල මේවා මම ප්‍රත්‍යක්ෂයෙන්ම දැනගත්තා. මෙසේ දැන ගැනීමෙන් මයි ඔබට දේශනා කරන්නෙ මේ ලෙඩවෙන වයසට යන, දිරණ මැරෙණ චික පමණමයි මේ ලෝකධාතුව තුළ පවතින්නේ.

දැන් බලන්න ඔය ජාති, ජරා, ව්‍යාධි, මරණ කියන ඒවාට ජාති හේදයක්, ආගම් හේදයක්, කුලමල හේදයක්, වර්ණ හේදයක් මොකක්වත් තියෙනවාද ? නෑ ! අපි දුර්ලභ වූ මනුෂ්‍ය ආත්මයක් ලබල ඒ දුර්ලභ වූ මනුෂ්‍ය ආත්මෙන් උපරිම ප්‍රයෝජන ගෙන මේ කරැනු ගැන අවබෝධයෙන් වාසය කරන්න ඕන. තමන් හොඳින් හිතලා බලන්න ඕන හොඳින් අදුරගන්න ඕන කෙනෙක් ඉපදුනොත් ඔයටික සිද්ධ වෙනවාමයි. කිසිදු ආත්මයක ඉපදුනේ නැති කෙනෙක් ඉන්නවනම් ඒවාට ඔය කියන කිසිදු දුකකට පත්වෙන්න වෙනවාද කියලා. පත්වෙනවද, නෑ. නැවත ඉපදීම නැතිකරන පුද්ගලයා විතරමයි මේ අනන්ත දුක්වලින් නිදහස් වෙන්නේ. හොඳයි පිංවතුනේ කවිද චිතකොට මේ නැවත ඉපදීම නැතිකල කෙනා මේ උප්පත්තියෙන් ගැලවුනු කෙනා බුදු, පසේබුදු, මහරහතන් වහන්සේලා විතරමයි මේකෙන් ගැලවෙන්නේ.

ඉතිං චිතැනට චිතවා කියන කාර්යය පහසුවෙන් කරගන්න පුළුවන් දෙයක් නෙමෙයි. මේ ගිහිව ඉන්න අයට නම් සම්බාධක බොහෝයි “සම්බාදෝ අයං සරාවාසෝ” නමුත් පිංවතුනි මෙන්න මේ ටිකවත් දැන ගන්න ඕන. මොකක්ද මේ ලෝක ධර්මතාව තුලින් ගැලවෙන්න නම් තමන්ට කළයුතු වැඩක් තියෙනවා. මනුෂ්‍යයෙක් වශයෙන් ඉපදිලා මනුෂ්‍යයෙක් වශයෙන් පිවත්වීම ආරම්භ කරන්නත්.

ඇයි චිතකොට අපි උපදින්නෙ. ඉපදුනොත් හේද ඔය ඔක්කොම කරන්න වෙන්නේ හේද. ඒ නිසා උප්පත්තියක් ලබන්න හේතු වෙන්නේ මොකක්ද, අන්න ඒ කාරණය තමන් අඳුනාගෙන උප්පත්තිය ලබන්න තියෙන කාරණා අඩුකරගත්තා නම් හරි හේද. ඒ ඉපදීමට හේතුවන කාරණා අඩු කරන්න බැරි කාටවත් අර ඇඬීම, තැවීම, ශෝකවීම වලින් නිදහස් වෙන්න බැරි වෙනවා. අනික මේවා නැති කරන්නත් බෑ ! ටික ටික අඩුකර ගන්න ඕන. බුදු, පසේබුදු, මහ රහතන් වහන්සේලා පාරමී දම් පුරන්න ඕන කයන්හේ ඒ නිසා. සම්මා සම්බුදුවරු නම් සාරාසංකෙය (ප්‍රඥාවෙන් අධික) අට්ඨා සංබෙය්‍ය (වීරිය අතින්) සොලසා සංබෙය්‍ය (ශ්‍රද්ධාව අතින්), කල්ප ලක්ෂයක් පෙරැමී දම් පුරන්න ඕන. ඒ වගේම රහතන් වහන්සේ නම් අසංකෙයිය කල්ප ලක්ෂයක්ද, පසේ බුදුවරයෙක් නම් අසංකෙයිය කල්ප ලක්ෂ දෙකක් ද පෙරැමී දම් පුරන්න වෙන්නේ ඔය නිසයි.

කෙනෙක් මේ ලෝකයේ උප්පත්තිය ලබලා ආහාර ගන්නේ, ඉගෙන ගන්නේ, විවාහ වෙන්නේ, රැකියා කරන්නෙ, දරුවෝ හදන්නේ මොකටද “ඕන කම” නිසා හේද ? ඕන කම නැති අය ඕවා කරනවාද නෑ හේද. චිතකොට පිංවතුනේ මොකක්ද මේ ඕන කම කියන්නේ. ඕන කමක් ඇති උනොත් චිසේ කරන්න තැනකුත් අවශ්‍ය වෙනවා. මෙහෙම හිතමු රැකියාවක් කරන්න

ඕනෑම රැකියාවකුත් ඕනෑම මොකක් හරි තැනකුත් ඕනෑම ජාතියේ ජීවත් වෙමින් සිටින අතර ඒ වගේ තමයි අපි මේ ලොකයට මේ ආත්ම වලට පැමිණෙන්නේ ඕනෑම නිසාමයි. බුදුරජාණන් වහන්සේ මේ ඕනෑම කියන දේ පෙන්වා දෙන්නේ තමන් තුළ තියෙන ආශාව කියලා. මොකක්ද මේ ඕනෑම නම හැමෝම ආශාව කියන්නේ.

බලන්න කෙනෙක් මැරෙනකොට හිතනවා මට තවත් බලන්න ඕන, මට තවත් අහන්න ඕන, මට තවත් ගන්ධ ගන්න ඕන. ස්පර්ශ ගන්න ඕන කියලා ආශාවක් ඕනෑම අතීත කර ගන්නවා. නැත්නම් මට අරක කරගන්න බැරි වුනා අරයගෙන් පලිගන්න බැරි වුනා කියා තරහක් අතීත කර ගන්නවා. අන්න ඒ ඕනෑම නිසාම වියා නැවතත් උප්පත්තිය ලබනවා. එතකොට වියාට රූප බලන්න ඕන කමක් තිබුනෙ නැත්නම් වියාට අහැකි ඕන නැහැ ! අහන්න ඕන නැත්නම් වියාට කනක් ඕන නැහැ ! රස බලන්න ඕන නැත්නම් දිවක් ඕන නැහැ ! ස්පර්ශ ඕන නැත්නම් කයක්, හිත හිතා ඉන්න ඕන නැත්නම් මනසක් ඕන වෙන්නෙත් නෑ !

දැන් මොකද වෙන්නේ ඔන්න ඔය ඕන කම ටික නැතිකර ගත්තොත් විතරයි නේද කෙනෙකුට නැවත කයකට ඇතුළු වීමේ හැකියාව නැතිකර දාන්න පුළුවන් වෙන්නේ. ඔය දේවල් තමන් හොඳින් මතක තියා ගන්න ඕන. එතකොට ඔය ඕනෑම ආශාව තියෙන්නේ කාටද තමන්ට නේද. ඔව් ඒක තමන්ට තියෙන එකක්. එක අම්මා තාත්තා ආදී කිසිම කෙනෙකුගෙන් ආපු දෙයක් නෙමයි. මව්කුසකට තමන් ඇතුළු වුනේ තමන්ගේ ආශාව නැත්නම් **“ඕනෑම කම”** නිසා. එතකොට දැන් තේරෙනවා අතීත කෙනෙක් උප්පත්තිය ලබන්නේ ඒ කෙනාට තියෙන බලන්න, අහන්න, රස ගන්න, ස්පර්ශ ගන්න, මතක් කරන්න තියෙන ඕනෑම ආශාව නිසාම නේද. එතකොට මේ ඕනෑම කම ටික

කරගන්න හොඳ ඇහැක්, කණක්, නාසයක්, දිවක්. ශරීරයක්, මනසක් තියෙන්න ඕන හේද ? ඉතින් මේ දේවල් කොහේ තියෙයිද දන්නෙත් නෑ. ඉතින් ඒක ලැබෙන්නේ තමන් කරලා තියෙන කුඹල අකුඹල කර්මවලට අනුරූපව. ඒ කියන්නේ ඒක ප්‍රේත ලෝක, තිරිසන් ලෝක, නිරයේ, දිව්‍ය ලෝකේ, බ්‍රහ්ම ලෝකේ හරි මනුෂ්‍ය ආත්මයක හරි වෙන්න පුළුවන්. ඔය හේතුව නිසාමයි මේ සංසාරෙන් දිගින් දිගටම පවතින්නේ.

චිතකොට පිංවතුන් බුදුකෙනෙක් පහළ වෙලා අනුශාසනා කරනකොට මේ උප්පත්තියක් ඇති වෙන්නේ තමන්ගේ ඕනකම ආශාව නිසා මේ ඕනකම ආශාව නැතිකර ගත්තේ නැත්නම් තමන්ට ලෙඩවීම, දිරිම, වයසට යාම, මරණයට පත්වීම කියන මේ කාරනා වලින් අනන්ත දුක්වලින් කවදාවත් මිදෙන්න බෑ ! නැවත වෙන උප්පත්තිය නැති කරන්න බෑ ! කියලා අවබෝධ කරගැනීමට හැකියාව තියෙන්නේ කාටද මනුෂ්‍යයින්ට චිතරයි හේද ?

චිතකොට මේ පිංවතුන්ට දැන් හොඳින් වැටහෙනවා ඇති මනුෂ්‍යයන් වශයෙන් හඳුනා ගත යුත්තේ මොකක්ද කියලා හේද ? මේ වගේ ආශාව ඕන කම නිසා ලැබුණු මේ උප්පත්තියෙන්ම ආශාව තරහා නැතිකරගන්න ඒකයි. මනුෂ්‍යයන් වශයෙන් ඉපදිලා ලැබුණු ආත්මයෙන් දුර්ලභ ආකාරයෙන් මනුෂ්‍ය ජීවිතය ගත කරන ඒක හේද ? යමෙක් ආශාව දියුණු ගන්න ආශා කරනවා නම් ඒවාට යන්න වෙන්නේ ප්‍රේත ආතම වලට, යමෙක් තරහා වැඩි වෙන්න කටයුතු කරනවානම් ඒවා ඒකාන්තයෙන්ම නිරයට නැත්නම් තිරිසන් ආත්ම වලට යන්න වෙනවාමයි. මේ ආශාව තරහා අඩුකරලා නැත්තටම නැති කර දානකම් ඒවා කොහේ හෝ නැවත උප්පත්තියක් ලබන බව ඒකාන්තයෙන්ම සිදු වන්නක්.

මේ පිංචතූන් හොඳින් හඳුනාගන්න තේරුම් ගන්න ඕන ඒ නිසා මේ දුර්ලභව ලැබුණු මනුෂ්‍ය ආත්මයෙන් උපරිම ප්‍රයෝජන ගන්න. බුදුරජාණන් වහන්සේ පෙන්වා දෙන්නේ මේ භවයෙන් ගැලවෙනවා කියන එක මහා භාග්‍යයක් වාසනාවක් වශයෙන් ඒ වගේම මේ වාසනාව ලැබෙන්නෙන් බුදු හෙතෙමේ ලොව පහල වෙලා මේ සත්‍යතාව පිළිබිඹු කර අනුශාසනා කලොත් පමණයි. ඒ නිසා පිංචතූනේ තමන් උතුම් මනුස්ස ආත්මයක් ලබලා තියෙනවා. ඒ වගේම දුර්ලභව ලබපු මනුෂ්‍ය ආත්මෙන් ප්‍රයෝජන ගන්න ශ්‍රී සද්ධර්මය අසන්න ලැබෙනවා. ඒ වගේම මේ බුද්ධෝත්පාද කාලයක්. එහෙයින් මේ දුර්ලභව ලද මහා භාග්‍යයක් උපරිම ප්‍රයෝජන ගෙන මේ අනන්ත දුක්ඛිත සංසාරයෙන් මිදී ඒ සාදාකාලික සැනසීම, ඒ උතුම් නිර්වාන ශාන්තියම ලබා ගැනීමට තමා වහ වහා උත්සාහ කල යුතුයි. හරියට නිස ගිනිගත්තෙකු ඒ ගින්න නිව්‍යාලන්ට උත්සහ කරන්නෙකු මෙන් නොපමාව කටයුතු කර ලැබුනාවූ දුර්ලභ අවස්ථාවෙන් ප්‍රයෝජන ගන්න මේ පිංචතූන් කවුරු කවුරුන් අධිෂ්ඨාන කරගෙන ක්‍රියාත්මක විය යුතුයි. උත්සහ වන්න විය යුතුයි. බුදුරජාණන් වහන්සේත් වදාරන්නේ වියයි.

(තුමිනේ කිව්වං ආතප්පං - අක්කාතාරෝතථාගත)

එහෙනම් තමන්ට කාර්යයක් තියෙනවා මෙතන කරන්න හේද මොකක් මට මෙන්න මෙහෙම ආශා තියෙනවද කියලා තමන් ඉස්සෙල්ලා තීරණය කරගන්න ඕන. තමන්ට තියෙනවා නම් විතරයි තමන්ට හැකිකර ගන්න පුළුවන්, ඉතින් තමන්ට ආශාව නෑ කියලා යමෙක් හිතනවානම් ඔන්න ඒ හිතුවිල්ල තුලම චියාට බැර වෙනවා මේ සංසාර ගමන නවත්වා ගන්න. චියා හිතාගෙන හිටියොත් මට ආශාව නෑ කියලා චියා කොහොමටවත් අඳුරන්හෑ තමා තුල ආශාව තියෙනවා කියලා. ඒ නිසා තමයි මේ මෝහයකට පත්වෙනවා කියලා අනාථයෝ

කියලා බුදුරාජණන් වහන්සේ වදාරන්නේ.

ඉතිං ඒ මෝහයෙන් ගැලවෙන්න තමයි මේ ධර්මය ශ්‍රවණය කරන්න ඕන ඒ තුලින් සංසාරයේ බය තමන් ඇතිකරගන්න ඕන. මේ සංසාරයෙන් ගැලවීමක් තමන්ට ලැබෙන්න ඕන. උප්පත්තිය නැතිකර ගන්න තමන්ගේ ආශාව තරහා නැතිකරගන්න ඒන කියන කාරණය තමන් අඳුරන්නේ. ඒක තමන් ගාව තියෙන කාරණයක් නිසා එතකොට ඔය ආශාව තරහා තමන් ලග තිබුනොත් තමුන්ට නැවත ඉපදින්න වෙනවා. ලෙඩ හැදීම, වයසට යාම, දිරිම, මරණයට පත්වීම යන කාරණාවලට ගොදුරු වෙනවාමයි. මහා ඥාන සම්පත්තියක් ඇත්තාට ලොවුතුරා බුදු, පසේබුදු, මහරහතන් වහන්සේලාටත් බැරි උනා ලෙඩ හැදීමෙන් වයසට යාමෙන්, දිරිමෙන්, මරණයෙන් ඛේරෙන්න. හැබැයි නැවත ඉපදීමෙන් ගැලඋනා නැවත මේ සසරට කිසිම අයුරකින් ඇතුල් වෙන්නෑ ! කියන එකම තමයි නැවත ලෙඩ හැදීමට වයසට යාමට, දිරිමට, මැරීමට පත්වෙන්නෑ කියන එකමයි ඉපදීමෙන් ගැලවුනා කියන්නේ.

හොඳයි අපි පළමු ධර්ම දේශනාව තුලින් හඳුනා ගන්නා සසරට එන්නේ ඇයි කියලා. ඉතිං ඉදිරි ධර්මය දේශනා වලින් ටිකින් ටික ගැඹුරට යන්න පුළුවන්. ඉපදුනු ගමන්ම බත් දෙන්නෑ ! නේද ? ඒ නිසා තමන් ටික ටික මේ ධර්මය ශ්‍රවණය කරමින් ඒ ධර්මයේ හැසිරුණොත් තමන්ටත් මේ සාදාකාලික සුවයට පත්වෙන්න පුළුවන්.

එහෙනම් මේ පිංවතුන් අද ධර්මය ශ්‍රවණය තුලින් තමන් ලග **“ඕන කම”** නැමැති අවශ්‍යතාවයක් තියෙනවා. ඒ හේතුවෙන්මයි තමන් උප්පත්තිය ලබන්නේ මේ ඕනකම තමන්ට එක පාරටම නවත්වා ගන්න බෑ. ඒ නිසා ක්‍රමාණුකූලව බුද්ධි

ශාසනේ පෙන්නා දෙන්නාවූ ඒ අනුශාසනා වලට අනුකූල වෙමින් තමන් ටිකින් ටික මේ ගමන සිද්ධ කරගන්න ඕන. එසේ හොඳින් තමන්ට නැවත නැවතත් සසරේ උප්පත්තිය ලබමින් තමන් තිරිසන් වෙමින්, ප්‍රේතයෝ වෙමින්, යකෂයෝ වෙමින් ගමන තව තවත් ඉදිරියට සිද්ද කරන්න සිදු වෙනවා. ඒ නිසා තම තමන්ගේ ආශාව යටපත් කරගන්න ඕන. ඒ කියන්නේ තමන්ගේ මේ ඕන කම ටිකින් ටික අඩුකර ගන්න ඕනෑ කියලා තේරුම් ගන්නා.

හොඳයි අපි ඊළඟ ධර්ම දේශණාව තුල දැන ගමු ඔය **“ඕන කම”** කියන එක නැති කර ගන්නේ කොහොමද කියලා. ඔය ඕන කම නතර කර ගන්න බුදුරජාණන් වහන්සේ යම් වැඩ පිළිවෙලක් දේශනා කලා. ඒ වැඩේ ඊළඟ ධර්ම දේශනාවේදී විශේෂයෙන් සාකච්ඡා කරමු. හොඳයි එහෙනම් පිංවතුනි මේ ශ්‍රී දන්ත ධාතූන් වහන්සේ වැඩ වාසය කරන්නාවූ මේ සෙංකඩගල පුරවරයේ මේ ධර්මරාජ්‍යය තුල තමන්ට ඒ කාර්යය කරගැනීමට වාසනාව තියෙනවා. ඒ නිසා ඔබ සැමට සද්ධර්මය මැනවින් හඳුනාගෙන ඒ ධර්මයට අනුව හැසිරෙමින් ඒ උතුම් වූ චතුරාර්ය සත්‍යය අවබෝධ කරගෙන නිර්වාන ශාන්තිය ලැබීමට මේ ධර්මශ්‍රවණ කුසල සම්පත්තියම හේතු වේවා..... වාසනා වේවා..... හේතු වාසනාම වේවා.....

සාද.... සාද.... සාද....

